

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: X, narozený X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2024, č. j. OAM-308/ZA-ZA11-HA13-R2-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 28. 2. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, k níž dne 4. 3. 2024 poskytl údaje. Uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, mluví česky a vietnamsky, věří v Boha, ale není stoupencem žádné konkrétní církve, je členem Komunistické strany Vietnamu. Je rozvedený, jeho dcera (narozená X) a syn (narozený X) jsou v současné době v České republice, žijí se svou matkou a babičkou v obci X. Ve vlasti žalobce naposledy žil se svým otcem ve městě X. V roce 1997 přicestoval z Vietnamu spolu se svou matkou. Cestovní doklad nemá, asi před měsícem ho ztratil. Nepobýval ve státech Evropské unie a neměl udělena žádná víza ani povolení k pobytu v jiných státech. V dřívější době nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice ani v jiných státech. Jeho zdravotní stav je dobrý, s ničím se neléčí, neužívá žádné léky. Byl pět a půl roku ve vězení za prodej a výrobu pervitinu. O mezinárodní ochranu v České republice žádal proto, že má na území „děti, rodinu a všechno“.
2. Doplnující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden téhož dne v češtině. Žalobce při něm uvedl, že v roce 1997 přicestoval do České republiky, protože mu ve Vietnamu zemřel otec. Kdy byl ve Vietnamu naposledy, si přesně nepamatuje, ale zřejmě v roce 2013 nebo 2014. Cestoval tam na návštěvu rodiny své tehdejší ženy. V České republice měl trvalý pobyt, který byl zrušen z důvodu odsouzení za trestnou činnost spočívající v prodeji a výrobě pervitinu. Z vězení byl propuštěn v roce 2020. Trvalý pobyt mu byl zrušen už při nástupu do výkonu trestu, tj. v roce 2015. Od roku 2020 chodil na brigády, pomáhal rodině v obchodě. Od cizinecké policie „dostal papír“, který si každý měsíc musí prodlužovat, aby mohl v České republice zůstat kvůli dětem. Nejspíše se jednalo o správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu žádá kvůli rodině a dětem. Ve Vietnamu žije pouze bratr jeho otce. Ve vlasti neměl žádné problémy s policií ani státními orgány. V České republice má dvě děti, bývalou ženu, matku a sourozence.
3. Napadeným rozhodnutím žalovaný žalobci žádný druh mezinárodní ochrany neudělil. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informací z cizineckého informačního systému (dále jen „CIS“) a informace OAMP ze dne 4. 6. 2024 Vietnam, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv. Žalovaný konstatoval, že žalobce nesdělil žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by byl ve Vietnamu v souvislosti s uplatňováním politických práv vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování dle zákona o azylu. Žalobce uvedl, že má v České republice dvě nezletilé děti a další rodinné příslušníky. Žalovaný ověřil jeho tvrzení lustrací v evidenci CIS a zjistil, že jako jeho rodinní příslušníci v ní figurují jeho nezletilé děti, které na území pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. V evidenci CIS figuruje i žadatelova bývalá manželka. Žalovaný se rovněž seznámil s rodnými listy dětí žalobce. Konstatoval, že doložené písemnosti považuje za výraz žalobcovy snahy nadále setrvat na území se svými dětmi. Rodinné vazby v České republice však nejsou důvodem pro udělení azylu. U žalobce nebyly splněny podmínky popsané v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Do úvahy nepřipadlo ani udělení azylu podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, jelikož žalobce není rodinným příslušníkem azylanta. Žalovaný pak neshledal ani důvod zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, podle kterého by bylo možné uvažovat o udělení národního humanitárního azylu. V této souvislosti se zabýval zejména jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací

a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, zdravou a práce schopnou osobou. Má na území České republiky zázemí, dvě nezletilé děti a další rodinné příslušníky. Žalovaný s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že ani existenci příbuzenských vazeb na území nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Doplnil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Životní situaci žalobce žalovaný nepovažoval za nikterak mimořádnou. Jeho případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, ale případem zcela běžným. Ani pozbytí pobytového povolení, navíc v důsledku trestné činnosti žalobce, nelze ve smyslu výše uvedeného ustanovení hodnotit jako relevantní. Žalobce nesplňoval ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Ze spisové dokumentace totiž nevyplývalo, že by žalobci hrozil po návratu do vlasti trest smrti, poprava, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo jiná závažná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Jelikož nebyla doplňková ochrana udělena ani rodinnému příslušníku žalobce, nepřicházelo do úvahy naplnění podmínek § 14b zákona o azylu.

4. Žalobce ve své žalobě uváděl, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, resp. nesprávně posoudil žalobcovu situaci. V důsledku toho nesprávně dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany, zejména humanitárního azylu a doplňkové ochrany. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu pak popisoval užití správního uvážení ve vztahu k posouzení humanitárního azylu. Žalovaný podle něj závěry obsažené v judikatuře Nejvyššího správního soudu nerefletoval. Z napadeného rozhodnutí rovněž nelze vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z uvedených důvodů navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalovaný trval na správnosti vydaného rozhodnutí. Zdůraznil, že dokazování provedl podrobně a úplně, zabýval se všemi okolnostmi případu a v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč není možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Dále uvedl, že je to právě žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení. Během poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany měl žalobce možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany. Při konaném pohovoru mu bylo umožněno, aby uvedl i další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to včetně možnosti doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily. Dle žalovaného byl skutkový stav zjištěn dostatečně. Žalobci nic nebrání, aby využil pobytových titulů podle zákona o pobytu cizinců. Při rozhodování o jeho žádosti správní orgány jistě vezmou v úvahu i rodinnou situaci žalobce. Řízení o udělení mezinárodní ochrany ale v žádném případě nemůže suplovat řízení podle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
6. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

7. Podle § 12 zákona o azylu „*azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*“
8. Podle § 14 zákona o azylu, „*jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu.*“
9. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „*doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*“
10. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „*za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné obrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*“
11. V projednávané věci má soud za to, že žalovaný zjistil řádně skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za tímto účelem provedl s žalobcem pohovor, při kterém mu umožnil sdělit všechny podstatné skutečnosti týkající se zejména důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, opuštění vlasti a jeho života ve Vietnamu. Žalovaný také shromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi žalobcova původu. V napadeném rozhodnutí se pak žalovaný vyjádřil ke všem tvrzením učiněným žalobcem v průběhu správního řízení.
12. Žalobce v žalobě především namítal, že v jeho případě byly dány důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly

předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

13. Žalovaný se s otázkou, zda jsou v případě žalobce dány důvody pro udělení humanitárního azylu vypořádal na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí. V této souvislosti se zabýval jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Do úvahu vzal i vztah žalobce s dětmi. Žalovaný neshledal takové skutečnosti, na základě kterých by bylo namístě žalobci humanitární azyl udělit. Situaci žalobce nepovažoval za nikterak mimořádnou. Soud se s hodnocením učiněným žalovaným ztotožňuje a považuje ho za dostatečné. V daném případě nebyl ani podle soudu naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Žalovaný tak nepřekročil meze správního uvážení, ani ho nezneužil. Není rovněž pravdou, že by zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, neboť, jak je ze shora uvedeného zřejmé, v napadeném rozhodnutí poměrně podrobně popsal důvody, které jej k neudělení humanitárního azylu vedly.
14. Není dále pravdou, že by se žalovaný odchýlil od judikatury citované žalobcem. Žalobce sice v žalobě zmínil několik rozsudků Nejvyššího správního soudu, nicméně tyto citace pouze obecně popisují přístup k interpretaci neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“, případně se zabývají mezemi správního uvážení ve vztahu k posouzení humanitárního azylu. Žalobce však již konkrétně neuvádí, z jakého důvodu žalovaný požadavkům citované judikatury neměl dostát. Zdejší soud naopak uzavírá, že závěry Nejvyššího správního soudu byly v napadeném rozhodnutí, jak uvedeno výše, respektovány.
15. Dostatečným a přezkoumatelným způsobem se žalovaný zabýval i tím, zda jsou v případě žalobce dány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Zdejší soud se s posouzením žalovaného ztotožňuje a odkazuje na něj. Žalobce ostatně v žalobě žádné konkrétní námitky proti závěrům žalovaného ani nevznáší. Naplnění podmínek § 14b zákona o azylu nepřicházelo do úvahy, jelikož nebyla doplňková ochrana udělena žádnému rodinnému příslušníku žalobce.
16. Soud závěrem souhlasí s názorem žalovaného, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu s cílem legalizovat svůj pobyt na území České republiky a nahradit tak zrušené povolení k trvalému pobytu. V této souvislosti odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018 č. j. 9 Azs 397/2017-66, podle nějž *„důvodem, pro který stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu, je jednoznačně snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. O mezinárodní ochranu totiž požádal, až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43, vyslovil, že „institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.“ K obdobným závěrům*

dospěl také v rozhodnutích ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005-48; ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005-53; nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69.“

17. Z uvedených důvodů vyhodnotil soud žalobní námitky jako nedůvodné a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
19. V souzeném případě měl úspěch žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.

Zmeškání lhůty

k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 29. května 2025

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně